

Het nichtje van buiten.

door
M.ODU.

NIJKERK G.F. CALLENBACH

HET NICHTJE VAN BUITEN

DOOR

M. O D U

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

I.

»Hè moedertje, vertelt u nu weer van avond?» vroeg kleine Liesje, en de verlangende oogjes, die naar moeder opzagen, vroegen 't even dringend als 't vleiende kinderstemmetje. 't Was een vaste gewoonte, en de kinderen vonden 't o zoo heerlijk, dat moeder hun 's avonds na het eten wat vertelde. Het vijfjarig Liesje zat dan meestal op moeders schoot, terwijl Johan op een voetbankje en Ida in een laag stoeltje zoo dicht ze konden tegen moeder aanschikken. Ze zaten dan zoo prettig bij elkaar, en later, toen de kinderen groot geworden waren, dachten ze nog dikwijls aan dat uurtje terug. Johan was twaalf, een flinke groote jongen voor zijn leeftijd, met een open, prettig gezicht. Ida was maar één jaar jonger, toch was ze wel een hoofd kleiner dan haar broer. Ze had levendige bruine oogen als vader en lange blonde krullen als moeder. Jammer, dat nu en dan een hooghartig trekje om den kleinen mond 't gezichtje minder aardig maakte. Kleine Liesje, wier stemmetje we straks reeds hoorden, geleek meer op Johan. Haar gezichtje was rond en blozend als een appel, en zóó guitig en vriendelijk, dat ieder op 't eerste gezicht al van

haar hield. Toch had ze bijna een pruilend lipje gezet, omdat moeder dien avond niet kon vertellen. Er was wat meer drukte dan anders, daar vader spoedig werd thuis verwacht met een nichtje, dat voor langen tijd zou komen logeeren. Nu mocht ze op Johans knie paardje rijden, dat was ook een pret van belang! Die groote broer was zoo sterk en kon haar zoo verrukkelijk hoog laten wippen. Vader en moeder hadden er dikwijls schik om, zoo goed hij met 't kleine zusje kon omspringen. Moeder was vooral nu ook blij, dat Johan haar zoo prettig bezighield en ze daardoor vergat nog langer om een verhaaltje te bedelen. Mevrouw Vreede moest nog een poosje in de keuken bezig zijn, want er werd vandaag wat extra werk van het eten gemaakt. Toen er gedekt was, zette moeder nog een paar vaasjes op tafel met echte, levende bloemen — mooie witte chrysanten — dat stond zoo beeldig. Alles was nu klaar, en de pendule sloeg juist zes uur, de tijd, dat vaders trein aan zou komen.

Johan, jongen, stook de kachel nog eens lekker op,« vroeg moeder; »over tien minuten kunnen vader en Trees al hier zijn; en Ida, jij wilt zeker op de logeerkamer wel even naar de kachel gaan kijken?»

Half onwillig stond Ida op, ze zat net zoo lekkertjes bij de kachel te lezen, en nu moest ze weer door die koude gang naar boven. Even daarna hoorde men haar boven aan de trap roepen: »De kachel is haast uit moeder, en er zijn geen blokken meer!

Och Johan, vroeg moeder, »wil jij even wat

blokjes boven brengen? Geertje kan op 't oogeblik zoo moeilijk uit de keuken.« Johan sprong dadelijk op. Lang stil zitten was voor den beweeglijken jongen ook iets onmogelijks. Vlug wipte hij met een mand blokken op 't hoofd naar boven.

»Uw dienaar, zuster, kwam hij deftig buigend, maar bij die beweging rolden al de blokken over den vloer, zoodat moeder een oogeblik niet wist, wat er gaande was.

»Hè, vervelende jongen!« zei Ida half boos en half lachend, maar eigenlijk was ze blij, dat Johan gekomen was, daar hij nu verder de kachel voor zijn rekening nam. In een ommezentje had hij de blokjes weer opgeraapt en knetterden en vlamden ze lustig in de kachel.

»Zeg Jo, begrijp jij, waarom moeder nu zoo'n drukte maakt voor Trees?« vroeg Ida een beetje zeurig. »Bij ons op de kamer wordt nooit gestookt, al is het nog zoo koud.«

Ah, zoo julfertje, ben jij jaloersch!« plaagde Johan; »kom,« vervolgde hij lachend naar Ida's ontstemd gezichtje kijkend, »je weet immers wel, dat moeder den eersten avond altijd stookt op de logeerkamer, omdat het er dan zoo koud is.«

Maar zeg nu 's eerlijk, Jo, vind jij 't prettig, dat Trees zoo vreeselijk lang hier blijft?«

»Waarom zou 'k niet, ze zal mij niets hinderen, hoor!«

Dat komt omdat je een jongen bent, anders zou je 'took wel naar vinden. Ze draagt altijd zulke bespottelijke kleeren, de meisjes van school zullen er wat om lachen.«

'k Dacht niet dat je zoo kinderachtig was, stoor je toch niet aan die malle nuffen!

Nu, jij praat ook vriendelijk over mijn vriendinnetjes.«

Dat is je eigen schuld, en 't is erg flauw van je, dat je je over Trees zoudt schamen voor je vriendinnen!«

»Nu, jij bent wel veranderd hoor, weet je nog, toen we verleden jaar bij Grootma logeerden, dat je haar toen ook dikwijls niet kon uitstaan?«

»Ja soms, maar 't kwam alleen omdat ze veel gehoorzamer was dan wij, en nooit met ons mee wilde doen als we wat uithaalden, dat eigenlijk niet mocht. Maar 't was heel mooi, dat ze ons nooit verklapte.«

Behalve één keer, weet je wel, toen we al de kippeneieren uit de nesten hadden gehaald en achter den vlierstruik gestopt. Wat hadden we een pret om dien ouden brommigen Maarten, toen hij ze daar eindelijk vond en aan Grootma ging vertellen, dat de kinderen de kippen zóó hadden gejaagd, dat ze allemaal in één nest hadden gelegd. Had Trees 't toen niet verteld, dan zou die domme Maarten er nooit achter gekomen zijn hoe 't eigenlijk gebeurd was.«

Ja maar,« verdedigde Johan, »ze zei 't alleen om ons te helpen; anders mocht Grootma eens gedacht hebben, dat we werkelijk de kippen zoo hadden geplaagd.« . .

Kinderen, blijven jullie vanavond maar boven?« klonk 't beneden aan de trap.

Gunst, daar is vader al, riepen beiden verrast,

en stormden daarop naar beneden. Vader stond nog onder aan de trap, en toen Ida haar armpjes om zijn hals sloeg, fluisterde hij haar toe: »Wil mijn meisje nu ook mee haar best doen, om 't Trees gezellig te maken? Haar vader moet den geheelen winter in 't Zuiden blijven om weer beter te worden, en ze heeft ook geen moeder, die haar kan troosten. Wil je er aan denken, kindje, dat ze nu niemand heeft dan ons?»

»Ja vader,« zei Ida bedremmeld, ze voelde dat ze vuurrood werd, en o, ze schaamde zich zoo, dat ze straks nog zoo onvriendelijk over die arme Trees had gesproken en gedacht. Johan was intuschen reeds naar binnen gegaan om zijn nichtje te begroeten, en had niet gehoord, wat vader tegen Ida had gezegd. Wat keek hij verbaasd, toen zij even daarna met haar vriendelijkst gezichtje naar Trees toe ging, en haar hartelijk op beide wangen kuste. Ook Trees was blij verrast, toen Ida haar zoo vriendelijk tegemoet kwam. Als ze 's zomers bij Grootmama logeerden, had Trees wel eens gedacht, dat Ida niet erg van haar hield. Dat had haar dikwijls nog meer verlegen en teruggetrokken gemaakt. Zij was ook niet in zoo'n gezellige huiselijke omgeving opgegroeid als Ida. Haar vader was dokter in een klein plaatsje, en daar hij een drukke, uitgebreide praktijk had, zag zijn dochtertje hem maar weinig. Trees was daardoor veel alleen met de oude Geertrui, een brave, beste vrouw, maar die toch niet de plaats van een eigen, lief moedertje kon innemen. 't Was dan ook een heel feest als vader eens wat vroeger thuiskwam, en ze vóór

bedtijd nog een poosje bij hem mocht zitten. Den laatsten tijd evenwel was de dokter veel thuis, maar om een treurige reden. Op een langen tocht, in een kouden winternacht, had hij zich een ernstige ziekte op den hals gehaald. De oude Geertrui verpleegde hem met de grootste zorg, en Trees deed zooveel een kind kan doen, maar 't bleef steeds sukkelen. Daarom meende hij den raad van een bevriend professor te moeten opvolgen, om den winter in 't Zuiden te gaan doorbrengen. 't Was hem wel hard gevallen, om zijn eenig kind te moeten achterlaten, maar 't was hem een troost, dat zij dien tijd in 't gezin van zijn zuster werd opgenomen. Ook deed het hem leed zijn zieken, die hem zóó bekend en geliefd waren geworden, aan de zorg van een ander toe te vertrouwen. Want de dokter deed niet alleen zijn best om hen weer gezond te maken naar het lichaam, maar hij wees hen altijd en bovenal op den grooten Heelmeester, die gekomen is om lichaam en ziel te redden van den dood. Trees was diep bedroefd geweest, toen haar vader was weggegaan, maar nu, onder 't eten, in de gezellig verlichte huiskamer, helderde haar gezichtje langzamerhand op. Allen waren ook zoo lief voor haar, en straks bij 't binnenkomen had tante haar zoo hartelijk omhelsd en gezegd: »Trees, nu ben jij ook een dochtertje van ons en dat blijf je tot vader je weer terug komt halen.« Ze vond 't prettig naar 't lieve gezicht van haar tante te kijken, en stil toe te luisteren naar 't drukke gepraat om haar heen. 't Aardig gebabbel van Liesje vermaakte haar evenzeer als de grap-

pige verhalen, die Johan deed van de jongens van school. Zelf praatte ze niet veel, ze was altijd een stil kind geweest, en al was ze nog zoo verblijd, luidruchtig of dol vroolijk was ze nooit. Toen 't eten afgelopen was, werd Geertje geroepen voor 't bijbellezen. Liesje zat dan altijd op moeders schoot, anders was 't onmogelijk voor de kleine zoo lang stil te zitten. Dezen avond las vader I Korinthe 13. Ida verbeeldde zich, dat dit hoofdstuk voor haar was uitgekozen. Zou vader in haar binnenste gelezen hebben, en weten, dat haar vriendelijkheid voor Trees niet van harte, niet gemeend was?

De liefde is lankmoedig, zij is goedertieren, de liefde is niet afgunstig, de liefde handelt niet lichtvaardig, zij is niet opgeblazen. Zij handelt niet ongeschiktelijk, zij zoekt zich zelve niet, zij wordt niet verbitterd; zij denkt geen kwaad; zij verblijdt zich niet in de ongerechtigheid, maar zij verblijdt zich in de waarheid. Zij bedekt alle dingen; zij gelooft alle dingen; zij hoopt alle dingen; zij verdraagt alle dingen.

Toen ze vader die woorden hoorde lezen, voelde ze zich zoo schuldig. Iedereen hield van Trees, waarom zij eigenlijk niet?

Onder 't theedrinken haalde Johan wat boeken en platen om Trees te laten zien. Ida verdeelde een dikke chocoladeletter, die ze nog van 't St. Nicolaasfeest had bewaard. Allen vonden 't aardig van haar, maar zelf had ze er niet 't rechte plezier in. Ze was blij, toen 't eindelijk bedtijd was. Maar toen ze voor haar bed neerknielde om haar avondgebedje te doen, kon ze niet als anders bidden.

Ze durfde den Heer niet zeggen, wat in haar hart omging. Ze ging nu maar zoo in bed liggen, en toen moeder wat later kwam om haar goedennacht te zeggen, hield ze zich slapende. Moeder vroeg altijd of ze gebeden had, en o, wat had ze dan moeten zeggen. Ida kon den slaap maar niet vatten, en, toen een heelen tijd later, vader en moeder boven kwamen, lag ze nog altijd wakker. Toen knielde ze eindelijk in haar bedje neer en zei heel zachtjes: »Lieve Heer, ik ben zoo ongelukkig, omdat ik niet heb kunnen bidden. Wil gij maken, dat ik 't weer kan zooals vroeger en help mij ook om van Trees te houden, uit mijzelf kan ik 't niet. Amen.«

Ida ging nu weer diep onder de dekens liggen, maar omdat ze in haar gebedje niet oprecht was geweest, gevoelde ze zich niet gelukkiger of tevredener. Ze was anders een goedhartig kind, maar de hoogmoed, die haar hartje was binnengeslopen, maakte dat ze niet van Trees kon houden. Had ze dat maar aan den Heer bekend en Hem gevraagd haar hoogmoedig hartje te veranderen, dan zou 't zeker rustiger zijn geweest daarbinnen. De slaap maakte nu weldra een eind aan hare gedachten, maar wie zoo inslaapt, wordt niet vroolijk wakker.

II.

't Had nu al een week achtereen flink gevoren. »En 't luchtje staat er weer mooi voor!« juichte een vroolijk troepje meisjes, die om vier uur de school van juffrouw Denkers verlieten, blij in 't vooruitzicht van morgen een vrijen middag te hebben om schaatsen te rijden. Arm in arm en druk pratend liepen Ida Vreede en Emilie Rosen samen op. 't Was een heele eer om met Emilie te gaan. Ze woonde met haar ouders op een mooie villa even buiten de stad. Al de meisjes van school vonden 't heerlijk, als ze daar eens werden gevraagd. Vooral 's zomers, dan was 't gewoon verrukkelijk op Boschoord. Er was een groote vijver in den tuin, waarin mooie slanke zwanen zwommen, terwijl een snoezig klein roeibootje aan den kant lag. En dan die heerlijke, koele laantjes met die prettige mos- en zodenbanken, waarop ze zoo heerlijk uit konden rusten als ze moe waren gespeeld. Maar nu in den winter was 't een heel ander gezicht. De vijver, waarin 's zomers de zwanen zwommen, was thans een gladde ijsbaan, en de prachtige planten op 't terras waren nu alleen in de oranjerie te bewonderen. Maar al had alles nu een kaal en wintersch aanzien, Ida was toch verrukt over 't vooruitzicht, toen ze door Emilie werd uitgenoodigd om morgenmiddag te komen schaatsenrijden op den vijver.

»En weet je,« zei Emilie, »vader laat een tentje maken op 't ijs, en Aaltje gaat er in staan met warme melk en gebakjes. Hoe vin je 't?«

«O wat moppig, heerlijk zeg!»

Ja, en we zijn met zoo'n gezellig clubje; al de meisjes van onze klas mocht ik vragen. Maar Ida, is 't waar, heb je een logeetje thuis; waarom heb je daar nog niets van verteld?»

«'k Heb er eigenlijk nog niet aan gedacht, ze is er ook pas een paar dagen.»

Hoe lang blijft zij nog?»

»O nog heel lang, haar vader is voor zijn gezondheid naar 't Zuiden, en omdat ze geen moeder meer heeft, blijft ze nu zoo lang bij ons.»

«Och, wat stumperig; zeg Ida, breng haar ook maar mee morgenmiddag, moeder vindt het vast wel goed.»

Ida kleurde. »Ja, 'k zal 't haar vragen, Em, maar ze is nog al stil en verlegen, ze zal misschien niet durven.»

Nu, doe jij er je best maar eens voor, 'k heb heusch met haar te doen, haar vader zoo ver weg, en dan geen moeder meer!»

Ida's vroolijkheid van straks was nu heelemaal over, en ze was blij, toen ze aan een hoek van de straat waren gekomen, waar ze ieder een anderen kant uit moesten.

Dag Ida, komen jullie nu maar met je beidjes morgen!» riep Emilie haar nog vroolijk na.

»Daaaag!!!« riep Ida, nog even met haar hand wuivend, maar ze keek niet eens meer om. Waarom had Emilie nu ook Trees mee gevraagd, ze waren net met zoo'n gezellig clubje.

Verbeeld je Trees, in haar leelijke bruine jurk en met dat stijve zwarte manteltje, tusschen haar

keurig gekleede vriendinnetjes in. Wat zouden de meisjes wel denken! Ida zelf had al dikwijls 't land, dat ze geen mooiere kleeren mocht dragen; maar moeder had gelukkig een goeden smaak, zoodat ze er met haar eenvoudige jurken toch nog netjes uitzag. »Oom maakt zich alleen maar druk met zijn zieken,« bromde Ida in zichzelf, »hoe Trees er uit ziet kan hem niet schelen.«

Nu was 't wel waar, dat dokter Knittel, die zoo heel veel te doen had, de zorg voor de kleeding van zijn kleine meid veel aan de oude Geertrui overliet.

Toen Ida thuis kwam, sloeg Trees ook juist haar boeken dicht. Ze kreeg iederen dag les van haar oom, die leeraar was aan het gymnasium, en als Johan en Ida op school waren, maakte ze het opgegeven werk.

Even na Ida kwam Johan binnen, als 't kon nog drukker en vroolijker dan anders. Moeder werd onstuimig omhelsd, en de meisjes moesten of ze wilden of niet een rondedansje met hem om de tafel maken. Liesje schaterde 't uit van plezier, ze vond het allerprettigst met broer te stoeien, en hij liet zich vrijwillig door 't kleine ding regeeren.

«Kom wildzangen, bedaar nu eens wat, 'k krijg anders nog hoofdpijn van jullie lawaai.»

Ja moedertje, maar morgenmiddag hebt u geen last van me,« kwam Johan, »dan ga 'k schaatsenrijden op de gracht, vader heeft gezegd, dat 'k mag. Gaan jullie ook mee, meisjes? maar rijden doe ik niet met je, hoor! Op 't ijs bemoei ik me alleen met m'n vrindjes!« en met z'n guitige,

blauwe oogen keek hij de meisjes plagend aan.

Nu jij bent ook een ridder,« zei moeder, »eerst vraag je de meisjes mee te gaan, en dan wil je ze weer aan haar lot overlaten.«

»k Heb je heel niet noodig,« kwam Ida bits, »k ben gevraagd om bij Emilie Rosen te komen rijden, met al de meisjes van onze klas.«

»Dat 's heerlijk voor je,« zei moeder, »'t zou wel aardig zijn als Trees ook mee was gevraagd.«

Ida bukte zich om wat op te rapen, voor niets ter wereld zou ze nu moeder hebben aangezien. Maar als ze nu zweeg, was 't nog geen echt jokken, probeerde ze zichzelf wijs te maken, moeder had immers nog niets gevraagd. Toch was 't daarbinnen onrustig en 't werd nog erger toen moeder zei: »Emilie's moeder is zoo'n vriendelijke dame, 'k denk, dat ze er niets tegen zou hebben als je Trees meebracht, geloof je wel, Ida?«

»Ja maar, tante, ik doe 't liever niet met al die vreemde meisjes,« zei Trees, die 't als vanzelf had gevoeld, dat Ida haar liever niet mee wilde hebben. Dat antwoord was een verlichting voor Ida, en ze hoopte, dat hierdoor nu 't gesprek uit zou zijn. Maar toen ze even daarna met moeder alleen in de kamer was begon deze opnieuw: »k Vind 't zoo jammer voor Trees, dat ze niet mee gaat, ze houdt zooveel van schaatsenrijden, en de meisjes zouden haar wel meevallen.«

»Ja maar,« zei Ida met neergeslagen oogen, »Trees is zoo stil en verlegen en . . . ze ziet er zoo raar uit, 't zou niets prettig zijn als ze uitgelachen werd.«

»Nu, dan zouden je vriendinnetjes me toch erg

tegenvallen, als ze een meisje, dat geen moeder meer heeft, uitlachen omdat ze niet zoo goed gekleed en bij de hand is als sommige stadskinderen zich verbeelden te zijn. Ook heb ik vanmiddag juist een nieuwen mantel voor Trees gekocht, daar haar vader me verzocht voor haar te koopen wat ik dacht, dat ze noodig mocht hebben. Dus kind, je zou je nog niet zoo erg voor je nichtje behoeven te schamen, denk je wel?»

O 'wat had Ida een spijt, toen moeder haar zoo ernstig en diep in de oogen zag. Had ze toen moeder nog maar om den hals gevallen en alles bekend. Maar ze wilde en dorst nu de waarheid niet meer zeggen. In 't gezellig verteluurtje zat ze weer met de anderen in 't kringetje om moeder heen, maar ze had een gevoel of zij alleen er niet bij behoorde.

Moeder vertelde nu van een groep mooie slanke denneboomen, die in een groot bosch dicht bij elkaar stonden. Die boomen keken steeds recht omhoog naar de blauwe lucht, en konden maar niet begrijpen, wat daarachter was en waar die lucht aan vast zat. Een der boomen meende, dat het blauw doek was, en dat de sterren de spijkertjes waren, waar het mee was vastgemaakt. Maar nu kwam weer een andere boom met de vraag hoe 't toch wel kwam, dat zij steeds groter werden en denappels kregen, en waarom de bloempjes in het bosch bloeiden en geurden? De boomen konden 't maar niet begrijpen, en dat maakte hen erg verdrietig. Elken dag opnieuw spraken ze er over, maar ze werden er niet wijzer

door. Tusschen de groote denneboomen stond ook een kleine den, die nooit goed had willen groeien. De andere boomen wilden daarom niets van hem weten en hij mocht nooit met hen mee praten. Dat viel 't kleine boompje erg hard, want hij dacht evengoed over alles na als de groote boomen. Ook hij was erg verlangend te weten, wat er achter de blauwe lucht was, waar die aan was vast gemaakt en hoe alles groeide en bloeide. Nu kwam er op zekeren dag een houthakker in het bosch, met een blanke spade en bijl op den schouder. Hij ging regelrecht op het kleine boompje af, en de groote boomen hoorden hem zeggen: Ja, deze moet ik hebben, hij is kleiner als de andere boomen, maar juist groot genoeg voor een kerstboom in de kerk.« Wat een kerstboom was wisten de groote kerstboomen evenmin als de kleine. Wat zouden ze het graag geweten hebben, en hoe misgunden ze het hun kleinen broer, die nu zooveel meer zou zien en hooren dan zij allen. De kleine boom leed veel pijn, toen hij werd omgehakt, maar hij verdroeg het dapper. Zijn grootste verdriet was, dat de andere boomen hem beschimpten en uitlachten, toen hij op zijn zijde in het bosch lag. Gelukkig werd hij spoedig op een wagen weggereden. De ongewone beweging maakte hem echter moe en duizelig, en de denneboom viel weldra in een vasten slaap, waaruit hij pas ontwaakte, toen op Kerstavond de klokken luidden. Toen nu de kleine, verachte boom zich zelf bekeek, meende hij eerst te droomen, hij kon niet gelooven, dat hij 't werkelijk zelf was, zoo schoon en stralend als hij

daar stond in 't midden van een gelukkige kinder-schaar. Zijn sieraden blonken in het licht en hij verheugde zich op dezen avond, alsof het feest voor hem gegeven werd. Maar nu gebeurde er iets, waardoor hij geheel vergat aan eigen glans en schoonheid te denken. 't Werd nu heel stil in de kerk. Alleen één heldere stem werd gehoord, en die stem gaf antwoord op al de vragen, waarover de groote denneboomen in het bosch zich moe hadden gepraat. en waarover het kleine denne-boompje altijd in stilte had nagedacht.

Hij hoorde van de schepping, van de blauwe lucht, van de aarde, de zee en al het levende. Hij hoorde van Mozes en het uitverkoren volk van Israël. Hij hoorde van profeten en eindelijk van de komst van Gods Zoon op aarde. Hoe luisterde het boompje, toen hij hoorde van den stillen kerstnacht, toen in Bethlehems velden de engelenzang weerklonk ter eere van het kindje in de kribbe. Nu begreep de denneboom ook, dat het feest niet voor hem werd gegeven, maar dat hij daar mocht staan ter gedachtenis aan 's Heilands geboorte.

Hoe gelukkig gevoelde hij zich nu, ook toen alle menschen en kinderen reeds lang naar huis waren gegaan, en hij alleen in de kerk achter bleef. Hij wist nu, dat het God was, die alles deed groeien en bloeien, en dat Hij woonde achter de blauwe lucht met de gouden sterren. Nu had hij nog maar één wensch, dat zijn broers in het bosch ook alles zouden weten, wat hij dien avond had gehoord en gezien. Den geheelen nacht bleef hij

er over denken, hoe hij zijn boodschap zou kunnen overbrengen. Daar kwam den volgenden morgen, door het geopende kerkraam, een vinkje naar binnen vliegen, dat zich op zijn takken neerzette. Nu vertelde de denneboom alles aan het vinkje, en hij verzocht hem vriendelijk naar het bosch te vliegen, en het aan zijn groote broers over te vertellen. Het vinkje beloofde het en nu was de boom pas goed tevreden en zoo rustig als hij nog nooit geweest was. Hij sliep nu weldra voorgoed in, en bemerkte er niets van, dat men hem uit de kerk haalde en hij ergens in een vergeten hoekje werd neergelegd. Toen nu de vink aan de groote boomen in het bosch de boodschap van het denneboompje overbracht, waren ze diep bedroefd en beschaamd, dat ze hun kleinen broer, die op het laatst van zijn leven nog met zooveel liefde aan hen had gedacht, altijd zoo geplaagd en uitgelachen hadden.

De kinderen hadden stil naar moeders verhaal geluisterd, ook Ida, ofschoon ze niet op haar gemak was. Onder 't vertellen had ze aldoor 't gevoel gehad of moeder haar had aangekeken. 't Bedklokje voor Liesje had intusschen geslagen, de andere kinderen mochten nog een tijdje opblijven. Toen de kleine allen een nachtzoentje had gegeven, dribbelde ze met moeder naar boven. Johan haalde voor de zooveelste maal zijn schaatsen weer eens voor den dag. Hij vond 't op zichzelf al een genot ze van alle kanten te bekijken en ze dan weer eens aan zijn voeten te passen.

't Zijn de beste schaatsen, die er bestaan,« legde

hij uit aan Trees, en in jongensachtige opgewondenheid zwaaide hij er mee boven zijn hoofd. Juist kwam moeder binnen. »Wil je nu een beetje kalm zijn, Johan?« vroeg ze vriendelijk, en als de kinderen goed hadden opgelet, zouden ze gehoord hebben, dat moeders stem vermoeid klonk. 's Middags had ze al een beetje hoofdpijn gehad, maar nu ze Liesje naar bed had gebracht, was ze opeens zoo koud en rillerig geworden. Ze ging in een gemakkelijken leunstoel zitten, terwijl Ida thee mocht schenken. Zulke werkjes deed ze graag, en 't ging haar dan ook handig af. Toch waren de kinderen een oogenblik bezorgd, toen ze moeder daar zoo stilletjes zagen zitten, ze waren dat heelemaal niet van hun bedrijvig moedertje gewoon.

«Kom,» stelde deze ze gerust, »'t heeft niet veel te beteekenen, 'k zal maar vroeg naar bed gaan, en Geertje vragen een warme kruik te maken, misschien is 't dan morgen wel weer beter.»

Maar moeder was den volgenden dag niet beter. Integendeel. Zij had in den afgelopen nacht tadelijk hooge koorts gehad, en was tegen den morgen pas ingeslapen. De kinderen moesten nu met hun viertjes ontbijten, want vader was nu ook een beetje gaan rusten. Geertje had haar best gedaan om alles klaar te zetten zooals ze 't bij moeder gewoon waren, maar er was geen orde en gezelligheid aan tafel zooals anders. Alles liep in de war, nu moeder niet bij hen zat. 't Was prettig voor Liesje, dat Trees bij haar bleef, toen Johan en Ida naar school moesten. 't Kleine ding was altijd gewend moeder den geheelen dag na te

dribbelen, en was nu heelemaal uit haar doen. Trees verzon echter allerlei spelletjes om haar bezig te houden. Ze zouden samen op de kinderkamer een groote poppenmaaltijd gaan houden. Het fornuisje werd voor den dag gehaald, en aan Geertje al het noodige gevraagd om een lekker dineetje klaar te maken. Wat had Liesje het nu druk, ze moest stukjes beschuit fijn stampen, amandeltjes pellen, rozijntjes uitzoeken en nog een heele boel dingen meer. Trees speelde voor mevrouw en Liesje was het nieuwe keukenmeisje. Toen eindelijk alles gekookt en gebraden was, kwam Liesje met een effen gezichtje: Zal ik nu maar op doen, mevrouw, het eten is klaar.«

Gunst nee, meisje,« was 't deftige antwoord, je moet eerst dekken, maar 't is waar ook, zei mevrouw, die zag, dat 't nieuwe keukenmeisje zuchtte, je bent nog pas hier, ik zal je wijzen hoe je 't doen moet. Je hebt anders goed gekookt, en niets laten aanbranden, als je zoo blijft wil 'k je wel altijd in m'n dienst houden.«

En ik wou, dat jij maar nooit meer weg ging, dan konden we altijd zoo prettig spelen, riep Liesje, die nu ineens haar rol van keukenmeisje vergat. Trees had zelf ook echt plezier in 't spelletje, al was ze 't eigenlijk om Liesje begonnen. De morgen ging zoo gauw voorbij, en eer Liesje er aan dacht, kwamen Johan en Ida al weer terug uit school. Vader kwam ook juist naar beneden, en zei, dat de kinderen zich stil moesten houden. De dokter was er geweest en had gezegd, dat volstrekte rust dringend noodig was. Het viel den

kinderen erg tegen. Ze hadden zoo gehoopt, dat moeder wel weer op zou zitten. Vooral Ida was geheel uit 't veld geslagen, want haar hoofdje was vol van de pret, die haar 's middags wachtte. Ze was dien morgen op 't nippertje in school gekomen — de juffrouw zou juist beginnen — de meisjes hadden haar daarom niets kunnen vertellen, maar ze had wel aan haar gemerkt, dat er iets bijzonders gaande was. Toen was haar stillletjes een papiertje onder de bank toegestoken, waarop het verrukkelijke nieuwtje geschreven stond: We mogen vanavond bij Emilie Rosen blijven eten en worden met het rijtuig thuis gebracht. De meisjes waren zóó vervuld van deze verrassing, dat ze onmogelijk hare gedachten bij de les konden houden. Heerlijk toen 't eindelijk twaalf uur was en ze op straat aan hun blijdschap lucht konden geven. Er werd nu afgesproken, dat ze om half-twee bij elkaar zouden komen aan den hoek van de Bakkerstraat, dan was het nog een kwartiertje loopen naar Emilie's huis. Ida had zich ook erg gehaast om gauw thuis te zijn. Zij woonde het verst af en moest dus vlug voort maken, om gelijk met de anderen klaar te komen. En daar stond ze nu thuis, nog met een hooge kleur van 't harde loopen, maar met zoo'n bedrukt en droevig gezichtje, dat vader er medelijden mee kreeg. »Kom kindje, troostte hij, »'t hoofdje niet laten hangen, moeder is gelukkig heel rustig op 't oogenblik en zal, hopen we, spoedig weer beter zijn. Maar 't is waar ook, je zoudt vanmiddag naar Emilie Rosen gaan, maar nu is 't beter, dat je wat met Liesje

gaat wandelen, Trees heeft den geheelen morgen al met haar gespeeld.«

U kunt Ida gerust laten gaan, oom, ik wil vanmiddag ook heel graag met Liesje wandelen.«

Meen je dat werkelijk, kind?»

Ja, heusch oom, ik ken hier toch niemand op 't ijs, en voor Ida is 't zóó jammer, als ze niet met haar vriendinnetjes mee kan. Je wilt immers wel, Liesje, dan gaan we samen eens kijken of Johan goed kan schaatsenrijden.«

Liesje was een en al verrukking over 't voorstel van Trees, en Ida was niet minder in haar schik, toen ze vaders toestemming kreeg om naar Emilie te gaan. Toen ze klaar waren met hun twaalfuurtje, ging ze gauw naar boven om zich te kleeden.

Kan ik je ook helpen, Ida,« vroeg Trees, »je bent anders misschien wat laat?»

Ja, graag Trees, als je wilt.«

Ida was 't niet gewoon, dat ze zelf alles beredderen moest als ze uit ging. En 't was zoo vreemd toen ze eindelijk klaar was; anders liet moeder haar altijd uit, en wanneer ze buiten was, werd ze door het raam nog eens toegeknikt. Nu had ze moeder den geheelen dag nog niet mogen zien. Naar, dat ze nu telkens weer denken moest aan dien ernstigen blik, waarmee moeder haar gisteren had aangezien. 't Zou voor Trees ook niets aardig geweest zijn om met haar mee te gaan, ze was altijd zoo stil en verlegen voor vreemden. Nee, ze behoefde eigenlijk nergens spijt van te hebben, en haar plezier niet te bederven door al die akelige gedachten. Alles kon wel weer goed komen, ze

zou voortaan niets meer voor moeder verbergen, en van Trees begon ze nu ook een beetje te houden, omdat ze vandaag zoo aardig was geweest. In eens was 't echter uit met al haar denken, want ze had haar vriendinnetjes in 't oog gekregen, die haar op de afgesproken plaats al stonden op te wachten.

Toe Ida, haast je wat! riep men haar reeds uit de verte toe, 't is hoog tijd!

En Ida, die reeds vlug voortstapte, begon bij deze aanmaning te draven wat ze maar kon, zoodat ze buiten adem bij haar vriendinnetjes aankwam. Ze kreeg nauwelijks tijd om even uit te blazen, want kleine meisjes met een pretje in 't vooruitzicht hebben gewoonlijk niet veel geduld. Met de blank gepoetste schaatsen onder den arm stapten ze er nu dapper op los. En even druk als de voeten gingen ook de monden. De voorbijgangers hadden plezier in het vroolijke troepje en keken haar nog eens na. Het was nog lang geen twee uur, toen de meisjes reeds voor het hek van Bosch-oord stonden, en ja . . . toen werden de hoofdjes fluisterend bij elkaar gestoken, omdat ze het eigenlijk nog wat onbehoorlijk vroeg vonden, om nu reeds naar binnen te gaan. Gelukkig echter duurde haar verlegenheid niet lang, want Emilie had haar vriendinnetjes in 't oog gekregen, en ging haar dadelijk tegemoet.

Mevrouw Rosen ontving de meisjes allerhartelijkst.

Wel kinderen, wat ben 'k blij, dat jullie zoo goed op je tijd hebt gepast. Emilie, geef jij nu je vriendinnetjes een plaatsje, dan drinken we eerst

een kopje thee voor we naar 't ijs gaan.« De meisjes zaten nu recht op haar gemak in de salon van mevrouw Rosen. En dat kon ook haast niet anders, want hare gastvrouw was zoo'n echt vriendelijke, innemende dame, dat ieder zich dadelijk bij haar thuis gevoelde. De meisjes lieten zich de thee lekker smaken, en niet minder de heerlijke chocolade, die Emilie, op verzoek van haar moeder, er bij presenteerde. Ida vooral vond 't ook heerlijk, dat ze nu eens als een echte dame bediend werd. Ze leunde heel behaaglijk achterover in een armstoel en bewonderde in stilte haar rijke, smaakvolle omgeving. Het moest toch verrukkelijk zijn, dacht ze, altijd in zoo'n mooie salon te kunnen zitten.

Wel Ida, waar zit jij zoo diep over te denken?« vroeg mevrouw Rosen lachend.

Ida schrikte even op en kleurde, maar 't werd nog erger toen Emilie met de vraag kwam :

En waarom heb je nu je nichtje niet mee gebracht ?

Hè, waarom liet men haar daarover nu niet met rust, het stemde haar een oogenblik wrevelig.

'k Heb 't je immers al gezegd, Emilie, dat mijn nichtje nogal verlegen is, was 't eenigszins korte antwoord. »En,« vervolgde ze even daarna, »moeder is ziek vandaag, en nu moesten we één van beiden Liesje gezelschap houden, en daar Trees toch nog niemand kent, wilde ze graag met mijn zusje gaan wandelen.

Nu, dan geloof ik, dat je nichtje een heel lief meisje is,« vond mevrouw, »en ik hoop, dat je later nog eens met haar bij ons zult komen. Maar kom

kinderen, nu moeten we onzen tijd niet langer hier verpraten, gauw nu maar naar 't ijs.«

De meisjes lieten 't zich geen tweemaal zeggen en waren in een ommezien op de ijsbaan. De vijfver had den vorm van een hoefijzer, en heusch! aan een der uiteinden was een tentje van rieten matten opgeslagen. Aaltje, een aardig jong dienstmeisje, stond reeds klaar om de meisjes te helpen hare schaatsen aan te binden. De meesten deden 't echter liever zelf, dan zaten ze het gemakkelijkst, vonden ze. En nu ging het er op los. Om te beginnen reden ze twee aan twee naast elkaar, maar voor ze het eind van de baan hadden bereikt, waren reeds verscheidene schaatsenrijdsters van de been geraakt. Gelukkig echter hadden ze zich niet bezeerd, en de meisjes, die 't er beter hadden afgebracht, toonden ook geen medelijden, maar gierden 't uit van de pret. Weldra waren ze allen goed thuis op de schaatsen, en 't gebeurde maar een enkel keertje meer, dat een arme buitelaarster den lachlust der anderen opwekte. Natuurlijk werd ook dikwijls een bezoek gebracht aan Aaltje, die niet voor niemendal met melk en gebakjes in 't tentje stond. De meisjes verzonnen allerlei spelletjes, ze hielden hardrijderijen, nu eens twee aan twee, en dan weer ieder afzonderlijk. Die 't won werd in triomf naar 't tentje gebracht en door Aaltje extra onthaald. Dat was een pret! De ouders van Emilie kwamen ook telkens eens kijken en genoten mee in het drukke, vroolijke gedoe van de kinderen. Nu kwam een der meisjes op 't idee om een wedstrijd te gaan houden, wie 't mooiste reed en de

langste streken kon maken. Dat plannetje viel vooral bij Ida in den smaak, die 't zelf wel wist, dat ze een knap schaatsenrijdstertje was. Ada Greven, het grootste meisje van de klas, maakte handig een krans van dennegroen en Emilie strikte er voor de sierlijkheid haar rose haarlint om. Aan mijnheer en mevrouw Rosen werd gevraagd dezen eereprijs aan de beste rijdster uit te reiken. De wedstrijd kreeg hierdoor in eens veel meer beteekenis voor de meisjes. Zie zoo, nu zou 't beginnen. Wat deden ze allen haar uiterste best om mooie lange streken te maken. Maar o wee, een paar verloren daarbij heelemaal haar evenwicht, en anderen hielden 't, ja, nog op de been, maar maakten daarbij zulke grappige zwaaien met armen en beenen, dat ook voor haar geen kans was op den eereprijs. 't Was spoedig te zien, dat Ada en Ida de beste rijdsters waren. Ada kwam het vlugst vooruit, ze reed met krachtigen, gelijkmatigen slag. Ida reed langzamer, maar ze maakte lange, sierlijke streken, en haar geheele lichaam bewoog zich daarbij zoo rustig en gemakkelijk, dat 't wel leek of 't heelemaal zonder inspanning ging. De ouders van Emilie weifelden dan ook niet lang om aan Ida den eereprijs uit te reiken. O, o, wat klopte haar hartje van blijdschap en hoogmoed, toen ze zóó geprezen werd als het koninginnetje van het ijsfeest. Ada toonde ook niet den minsten naijver, ze was er het eerste bij van al de meisjes, om haar jonger vriendinnetje geluk te wenschen. Mevrouw Rosen plaatste den krans boven op Ida's bonten mutsje, dat stond wat mooi! Ida vond 't alleen maar jam-

mer, dat de kring van haar bewonderaars niet nog grooter was. Hè, dacht ze, al de kennissen moesten me nu eens zien, en vooral de juffrouwen van school, wat zouden ze dan een hoogen dunk van me krijgen. Aan Eén echter, die alles ziet, en die ook in de harten leest, dacht Ida nu niet. Ze dacht ook niet aan haar leugen, en aan moeder, die ziek was, toen ze wegging. Al die kwellende gedachten had ze ver van zich afgezet, en ze meende werkelijk, dat ze gelukkig was, in den blijden, opgewonden roes van 't oogenblik. 't Werd intusschen kouder, 't zonnetje was al een poosje verdwenen en mevrouw Rosen vond, dat de meisjes nu maar binnen moesten komen.

»Nog één keer met elkaar 't baantje rond, ja moeder?» vroeg Emilie.

«Goed, kind, één keertje, maar dan heusch afbinden, hoor!»

Toen de meisjes binnen kwamen stond het eten al op tafel. Haar honger was niet bijster groot, daarvoor hadden ze te veel genoten van Aaltje's traktatie. De soep rook echter zóó geurig en op zich zelf was 't al iets heerlijks aan zoo'n keurig gedekte tafel te zitten met zoo'n lieve gastvrouw als mevrouw Rosen. De meisjes genoten volop. Ze gevoelden zich echt op haar gemak, en mevrouw Rosen lachte en praatte met haar, of ze zelf nog een kind was. Niemand echter was zóó op dreef als Ida. Haar grappige invallen deden het gezelschapje telkens schateren van 't lachen. En toen de kinderen 's avonds weg waren zeiden Emilie's ouders tot elkaar: »Als Ida er niet bij geweest

was, zou ons kinderfeestje zeker niet zoo goed gelukt zijn!»

Hoe lang zou die vroolijkheid van Ida wel duren?

III.

't Mooie vriezende weer was niet van langen duur. De kinderen, die zich Woensdagmiddag op 't ijs hadden vermaakt, en zich weer verheugden op den vrijen Zaterdagmiddag, zagen zich teleurgesteld. De lucht was 's morgens reeds grauw en betrokken, en 's middags viel er een kille motregen. Ook in de huizen was 't donker en ongezellig. Ida en Trees zaten stilletjes bij elkaar in de huiskamer, en keken naar buiten in de triestige straat. 't Was stil, akelig stil in huis nu al drie dagen lang. Boven lag moeder zwaar ziek, zoo erg, dat men vreesde voor haar leven. Er werd alleen fluisterend gepraat, en men zag enkel ernstige, bezorgde gezichten. Kleine Liesje werd iederen dag bij kennissen uitgevraagd, zoodat ook haar vroolijk gesnap niet werd gehoord. Woensdagavond was de toestand in eens zeer verergerd, en toen Ida met het rijtuig werd thuisgebracht hoorde zij, dat moeder in een zware koorts lag. Dat was een vreeselijke thuiskomst voor haar geweest, een avond, dien ze haar leven lang niet meer zou kunnen vergeten.

En nog maar altijd was die koorts blijven aanhouden, steeds bleef de zieke ijle en buiten kennis. Mijnheer Vreede bleef dag en nacht in de ziekenkamer, alleen 's morgens en 's avonds kwam hij even beneden, om met de kinderen neer te knielen en vurig tot God te smeeke om behoud van het dierbare leven. Zulk een gemeenschappelĳk gebed, dat vertrouwend zich overgeven aan den Hemelschen Vader, deed zoo goed, het gaf weer moed en kracht om het leed te dragen en zich aan Gods wil te onderwerpen. Alleen Ida miste dien troost, omdat ze niet van harte met haar vader mee kon bidden: Heer, wat ook moge gebeuren, Uw wil geschiede. Neen, moeder mocht niet sterven, mocht niet van haar heen gaan. 't Zou te vreeselĳk zijn, als ze moeder nooit zou mogen bekennen hoeveel berouw ze had van haar oneerlĳkheid en trotschheid, en die vriendelĳke mond haar niet meer zou kunnen zeggen, dat alles weer goed en vergeven was. Nooit, haar heele leven lang, zou ze dan meer vroolĳk of blij kunnen zijn. Bij die gedachte liet ze heftig snikkend haar hoofd op een stoel neer vallen.

›Toe Ida, probeer je een beetje goed te houden,‹ vroeg Trees, ›'k zie Johan met Liesje aankomen, 't is beter, dat zij je niet zoo verdrietig zien.‹

Ik kan 't niet, Trees, maar 'k zal naar boven gaan, dan heeft niemand last van me.‹

Trees zei niets, ze dacht ook, dat het voor Ida het beste was, als ze op haar kamertje stilletjes ging uithuilen. Vlug stak ze nu de lamp aan, dan was het niet zoo donker en ongezellig als Johan

en Liesje binnen kwamen. Voor Johan was het ook zoo noodig, dat hij wat opgebeurd werd. De arme jongen was heelemaal als versuft door moeders ziekte. Die groote droefheid was ook zoo onverwacht over de kinderen gekomen. Hun leventje was altijd zoo zonnig en prettig geweest, en hadden ze eens een oogenblikje verdriet gehad, dan waren de tranen spoedig weer door moeder weggekust. Maar nu kon moeder de kinderen niet helpen en troosten, zij wist niets van wat er om haar heen gebeurde en hoe er geleden werd.

Boven lag Ida nog steeds te schreien, zij was gekleed op bed gaan liggen met haar hoofdje in 't kussen. Daar voelde ze een zachte wang, die zich tegen haar nat beschreid gezichtje drukte. 't Was Trees, die niets zei, maar zoo innig mede voelde en mede leed. Toen opeens richtte Ida zich op en duwde Trees woest van zich af: »Ga maar weg, ik ben toch maar een naar, slecht kind en doe iedereen verdriet.«

»Kom Ida, dat is immers niet waar!«

Zeker wel, en jij moet 't ook weten hoe oneerlijk en leelijk ik tegen moeder en jou ben geweest.« En nu kwam 't er uit onder snikken en tranen, wat haar de laatste dagen zoo had verontrust en gekweld. Alles hoorde Trees, ook van haar hoogmoed en valsche schaamte, waarop de leugen tegen moeder was gevolgd.

Toen ze zweeg sloeg Trees haar armen om Ida's hals en fluisterde: »k Ben zoo blij, dat je 't mij hebt willen zeggen, nu zullen we echt van elkaar gaan houden, is 't niet?«

Trees, goeie Trees, ben je dan heusch niet boos op me?»

«Boos?! waar denk je aan Ida, ga nu liever met me naar beneden, Johan zit zoo alleen, wil je?»

Het verdere van den avond zaten de kinderen bij elkaar in de huiskamer, die nu zoo groot en verlaten scheen. Langzaam gingen de uren voorbij, maar 't bleef stil, doodstil in huis. Het drietal sprak nu bijna niet meer, met angstige, beklemde harten bleven ze luisteren en wachten . . .

Eindelijk om negen uur kwam vader beneden, en toen de kinderen hem aanzagen, behoefden ze niets meer te vragen, toen wisten ze, dat er goede tijding was. De meisjes vielen mijnheer Vreede om den hals en Johan, die al die dagen niet had kunnen schreien, snikte hardop, toen vader vertelde, dat de koorts aan 't afnemen was, en dat de dokter veel hoop gaf op herstel, zoo de nacht verder rustig mocht blijven. Innig was het dankgebed, dat door vader werd opgezonden, en vurig bad hij tot God om de lieve moeder verder bij te staan en haar leven te sparen.

Toen Ida dien avond op haar kamertje kwam gevoelde ze zich o, zoo gelukkig en verruimd. Ze dorst nu weer neerknielen voor haar bed en haar hartje uit te storten voor den Heer. Rustig ging ze daarop slapen in het vaste vertrouwen, dat de Heer moeder weer beter zou maken. En die hoop werd niet beschaamd. Moeder bleef den geheelen nacht rustig en kwam tegen den morgen weer bij kennis.

Dat was voor allen een heerlijke ochtend, na

zooveel angst en spanning. En gelukkig bleek de beterschap van duur te zijn; iederen dag voelde de lieve zieke zich weer wat beter en sterker. En toen het tien dagen later Kerstfeest was, zou moeder 's avonds weer voor het eerst een uurtje beneden komen. Dat lieflijkste der Christenfeesten werd door de familie altijd met groote opgewektheid gevierd. Thans was het echter een dubbel heerlijk feest, en de kinderen konden bijna den avond niet afwachten, om het lieve moedertje weer in hun midden te hebben. Maar niemand was gelukkiger dan Ida.

Toen ze eenige dagen geleden voor het eerst in de ziekenkamer werd toegelaten, had ze alles aan moeder verteld. Moeder had toen Ida's gloeiend gezichtje naast zich op 't kussen gelegd en gezegd: »Kindje, ik wist wel, dat er iets niet in orde was met mijn Ida, maar ik ben nu zoo blij, dat je er berouw over hebt, en dat je den Heer je zonde hebt beleden. Als er weer een leelijke gedachte bij je opkomt, bid dan tot God om dat booze en slechte uit je hartje weg te nemen. Want je hebt het nu immers ondervonden, dat het niet gaat om alleen het kwade te overwinnen.« En toen had moeder Ida gekust en ze had het in die lieve oogen gelezen, dat alles nu weer goed en vergeven was. Ida had den geheelen dag wel willen zingen, zoo blij en in-gelukkig als ze zich voelde, na dat poosje samenzijn met moeder. Weg was nu alle droefheid en onrust, en blij als de anderen kon ze nu mee het Kerstfeest vieren.

Op Kerstavond had moeder altijd een feestelijke

tafel en nu wilden de meisjes haar best doen, om de tafel ook eens mooi te versieren en er moeder mee te verrassen. Johan was natuurlijk ook in 't geheim, en zijn hulp kwam den meisjes uitstekend te pas. 's Avonds te voren had hij al een groote mand met dennegroen, klimop en hulst naar binnen gesmokkeld. 't Kwam alles uit den grooten tuin van Boschoord.

Emilie had van Ida's plannetje gehoord, en haar ouders vonden 't altijd prettig, wanneer zij iemand van hun overvloed konden helpen. 's Middags, terwijl de meisjes bezig waren, ging Johan met Liesje wandelen, 't kleine zusje mocht anders alles eens aan vader en moeder gaan vertellen. Ook Geertje had natuurlijk wel tienmaal moeten beloven niets te zullen verklappen. Gelukkig voor de meisjes bleef vader den geheelen middag op moeders kamer. Het eerst werd moeders stoel groen gemaakt met dennetakken, met hier en daar een papieren roosje er tusschen. Echte bloemen was wel mooier geweest, maar die hadden ze nu niet. Intusschen had Geertje de tafel gedekt, en in 't midden een heerlijken Kerstkrans geplaatst; dat was weer eens een verrassing van vader. Nu begonnen de meisjes de tafel te versieren met takjes hulst en mooie slingers van glanzende klimopbladeren. Maar 't alleraardigst waren de twee kleine Kerstboompjes, die aan de uiteinden der tafel stonden. Johan en de meisjes hadden ze met elkaar van hun eigen spaarcenten gekocht. Wel konden er slechts enkele kaarsen in staan, maar 't waren toch kerstboompjes en de kinderen hadden

ze voor nog zooveel niet willen missen. Toen alles klaar was, liepen de meisjes telkens de tafel nog eens rond, om alles nog eens goed te bekijken, en hier en daar nog wat te verschikken. Johan, die met Liesje van de wandeling was teruggekomen, ging maar dadelijk met haar naar de kinderkamer. Ida en Trees wisten nu ook niets beter te doen dan naar hen toe te gaan, en daar te wachten tot moeder beneden zou komen. En dat duurde nog erg lang, nog een heel uur. Even voor zes gingen de kinderen toch naar beneden, want zij wilden graag de gezichten zien van vader en moeder als zij binnenkwamen. Johan hield Liesje even achter, om den meisjes eerst gelegenheid te geven de kaarsen in de denneboompjes aan te steken. 't Kleine ding was opgetogen, toen zij de boompjes zag en ze riep vroolijk: Dat zijn nu heusche Kerstboomen, net als daar moeder van vertelde!

Moeder kwam nu ook spoedig, hoewel nog bleek en zwak en leunende op vaders arm, maar toch met een blijden glans in de oogen alles overziende.

Nog niet praten, moedertje, vermaande vader, eerst stil gaan zitten. En 't was zoo heerlijk toen moeder daar weer zat op haar oude plaats, in den feestelijk getooiden stoel. Wat een vreugde voor de kinderen, die om haar heen stonden, toen moeder hen kuste, zoo in-gelukkig en dankbaar voor de lieve verrassing. Van dat oogenblik maakte vader gebruik om bij ieders bord een geschenk te leggen. Moeder kreeg bloemen, Trees, Ida en Johan ieder een boek, en kleine Liesje een doos met speelgoed.

Nu was de beurt aan de kinderen om groote oogen op te zetten.

Trees wachtte echter nog een verrassing. 't Was een dikke brief van haar vader, die zijn kind een Kerstgroet zond. Mijnheer Vreede had 's morgens den brief reeds ontvangen, maar in een bijgevoegd schrijven had dokter Knittel verzocht, den brief niet voor Kerstavond aan Trees te geven. En 't waren recht verblijdende berichten, die Trees ontving. Haar vader schreef, dat hij goed vooruitging, en zich dagelijks beter en sterker gevoelde. Hij hoopte, dat het niet zoo heel lang meer zou duren, dat hij zijn dochtertje zou kunnen terug halen. Allen verheugden zich van harte met Trees, en wenschten haar geluk met de goede tijding. Daarna stond vader op en vouwde de handen tot het gebed. Moeder schreide zacht, toen zij mee haar dank opzond tot den troon van den Almachtige. 't Was haar zoo wel te moede, toen zij weer in den kring van haar lieven de geboorte van den Heiland mocht herdenken. Toen vertelde vader met eenvoudige woorden van Gods groote liefde, die nog aan de menschen dacht, terwijl zij Hem vergaten, en van het heilig kindje in de kribbe, dat later onze Vriend en Verlosser wilde worden. Ook in vaders hart was groote blijdschap over de komst van den Zaligmaker, en daarom kon hij zóó vertellen, dat de kinderen luisterden als hoorden ze alles voor het eerst. Zelfs Liesje had geen aanmaning noodig om stil te zijn. Ze zat zoo dicht ze kon naast moeder, en met haar levendig gezichtje keek ze onafgebroken vader aan. Na het

vertellen begon men aan den feestmaaltijd. De kinderen smulden in den heerlijken kerstkrans en vader en moeder keken met stil geluk naar hun vroolijke, blijde gezichtjes. 't Was een rechte feestavond, die echter niet te lang mocht duren, om moeder niet te zeer te vermoeien. De kaarsen in de Kerstboompjes waren nog niet uitgebrand, toen vader opstond om te danken. Daarna verzocht moeder nog om haar lievelingslied te zingen. Vader zette zich voor 't orgel en de kinderen zongen de verzen uit hun hoofd, die ze vroeger zoo dikwijls van moeder hadden gehoord :

'k Wil U, o God! mijn' dank betalen,
 U prijzen in mijn avondlied;
 Het zonlicht moge nederdalen,
 Maar, Gij, mijn licht, begeeft mij niet.
 Gij woudt mij met Uw gunst omringen,
 Meer dan een vader zorgdet Gij,
 Gij, milde Bron van zegeningen!
 Zulk een ontfermer waart Gij mij.

Ik weet, aan wien ik mij vertrouwe
 Al wisselen ook dag en nacht,
 Ik ken de rots, waarop ik bouwe,
 Hij feilt niet, die Uw heil verwacht.
 Eens, aan den avond van mijn leven,
 Breng ik, van zorg en strijden moe,
 Voor elken dag, mij hier gegeven,
 U hooger, reiner loflied toe.

IV.

't Is thans drie maanden later. Een vriendelijk lentesonnetje schijnt vroolijk in 't slaapkamertje van Trees. 't Is nog zéér vroeg in den morgen, maar toch is ze reeds helder wakker. Ze heeft dien geheelen nacht niet veel geslapen. Hoe zou 't ook kunnen! Vandaag is 't immers de heerlijke, lang verwachte dag, dat vader terug komt van zijn verre reis. Wat duurde 't vreeselijk lang eer ze kon opstaan, alles bleef zoo stil in huis, en ook Geertje kwam maar niet beneden. Ze stond stilletjes even op en trok het gordijn omhoog, zoodat het zonnetje net in haar bedje scheen. Dat was lekker. Hé, het zonnetje en het lange wachten maakten haar soezerig en bijna slaperig. Ze zou maar even de oogen dicht doen, dan ging de tijd misschien vlugger...

Trees, slaapstertje, ben je heelemaal vergeten wie er vandaag komt?!« vroeg tante, die voor haar bedje stond. Met een paar verbaasde, slaperige oogjes keek Trees op.

«O tante, is 't heusch waar, heb ik me nu toch verslapen! Ik was al zoo heel vroeg wakker, maar door het lange wachten ben ik zeker weer in slaap geraakt.»

Kom kindje, 't is niets erg hoor, Johan en Ida zijn ook nog niet beneden. Kijk eens, 'k heb je nieuwe jurk meegebracht, die mag je vandaag wel aan doen. Wat was Trees blij. Vlug ging ze zich wasschen en kleeden, en kwam maar iets later dan de anderen beneden.

Natuurlijk werd ze een beetje geplaagd, vooral door Johan. Vroeger zou Trees een bedroefd gezichtje hebben gezet, maar nu verweerde ze zich dapper. In den prettigen familiekring, waarin ze nu dagelijks verkeerde, was ze veel vrijer en levendiger geworden, en had ze haar verlegenheid bijna geheel overwonnen. Maar wat niet was veranderd, was haar vriendelijk, goed hartje, dat altijd het eerst aan anderen dacht. Eindelijk was het tijd geworden, dat ze met mijnheer Vreede naar 't station mocht gaan, om haar vader af te halen. Haar gezichtje straalde van geluk. Ze vond het vreemd, dat ze dienstmeisjes zag op straat, die kleeden klopten, en dat ze straatventers en werklui tegen kwam net als op andere dagen. Mijnheer Vreede moest werkelijk vlug voortstappen om zijn nichtje bij te houden. Gelukkig was de trein goed op tijd, zoodat het wachten op het perron niet al te lang duurde. Met glinsterende oogen en een opgewonden gezichtje zag Trees den trein binnenstormen. Nog een oogenblikje en de trein stond stil, de portieren werden geopend en . . . dr. Knittel hield zijn dochttertje in de armen. Mijnheer Vreede, die zich eerst even had teruggehouden, had al dadelijk opgemerkt hoe gezond en krachtig zijn zwager er thans weer uit zag. Verheugd ging hij naar hem toe, en stevig drukten zij elkaar de hand. De blijdschap, dat zij elkaar weer zagen, was bij beiden even welgemeend. Met 't naar huis gaan bleef Trees naast haar vader loopen, met haar hand vast in de zijne. Mevrouw Vreede stond reeds in de geopende huisdeur haar broeder op te wachten. Zij had moeite

om haar tranen in te houden, toen zij elkander omhelsden.

Blijdschap en dankbaarheid vervulden hun hart, dat God hen had willen sparen, en ze na zóóveel zorg en leed elkander in gezondheid mochten weerzien.

Aan tafel mocht Trees bij haar vader zitten. Hij had veel te vertellen van zijn verblijf in 't zuiden. Echter niet van den eersten tijd. Trees wist 't zelfs nog niet, dat hij toen een hevige longontsteking had gehad, en de dokters hem bijna hadden opgegeven. Maar vooral van later, toen hij goed in beterschap toenam. Trees luisterde met gespannen aandacht en hield geen oog van vader af als hij vertelde van de wondermooie Zwitsersche natuur; of van ontmoetingen met menschen, nu eens ernstig en dan weer allergrappigst.

Eén in 't gezelschap keek echter met een bedrukt gezichtje. Dat was onze Ida. De gedachte, dat Trees morgen met haar vader zou vertrekken, maakte haar verdrietig. Toen ze 't had leeren inzien tot welke leelijke slechte dingen de hoogmoed ons brengen kan, was er veel bij haar veranderd. Ze zag Trees nu met geheel andere oogen aan, en was hoe langer hoe meer van haar gaan houden. En zulk een hoogen dunk had ze van haar nichtje, 'dat ze dikwijls haar gebedje besloot met de woorden: »Lieve Heer, wil mij toch zoo goed en vroom maken als Trees.« Wanneer Ida eenmaal zóó van iemand hield, dan gaf ze zich met haar geheele hartje. Moeder wist dat wel, en begreep best

waarom het gezichtje van Ida zoo treurig stond. Daarom nam deze haar 's avonds een oogenblikje alleen en vroeg: »Zal mijn meisje zich nu goed houden morgen, en trachten blij te zijn met Trees? We mogen haar geluk immers niet bederven door verdrietig te kijken!«

Ida beloofde het en legde haar hoofdje tegen moeder aan, die haar hartelijk kuste. Den volgenden dag bij 't afscheid nemen probeerde ze dapper haar tranen in te houden. Trees kon zich niet zoo goed bedwingen, met een beschreid gezichtje omhelsde ze haar familie, aan wie ze zich zoo innig had gehecht. Toen de beurt aan Ida kwam, kon deze zich ook niet langer goed houden, en haar anders zoo vaardige tong liet haar nu heelemaal in den steek.

Kom kinderen, we willen hopen, dat jullie elkander spoedig weer ziet,« trooste dr. Knittel.

Nietwaar, Ida, de zomervacantie wil je toch wel bij ons komen doorbrengen?»

Ida was te verward om duidelijk te kunnen antwoorden, maar haar gezichtje was, evenals dat van Trees, nu weer heelemaal opgefleurd. Veel opgewekter was nu haar afscheidskus.

Het nichtje uit de stad en het meisje van buiten waren voorgoed vriendinnen geworden.
